

Spelenderwijs

We gaan ons in de komende afleveringen van SPELENDERWIJS bezighouden met 'tweekleurenspele'. Als we in het bridgejargon deze term gebruiken, bedoelen we spellen met twee lange kleuren met verdelingen als 5-4, 5-5, 6-5, 6-4.

De vraag die we ons stellen is deze: moeten we tijdens het bieden partner altijd die twee kleuren laten weten? En ook: zijn er situaties denkbaar die – gezien de geldende regels – ons *verhinderen* de tweede kleur te bieden? We gaan deze vragen beantwoorden.

A. We zijn geveer, hebben een hand met 5-4 verdeling, 12-17 punten en 'makkelijke kleuren'.

Aan de hand van een flink aantal voorbeelden leg ik je uit hoe hiermee om te gaan.

<table> <tr><td>west</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>♠65</td><td>W</td><td>O</td></tr> <tr><td>♥92</td><td>1♦</td><td>1X</td></tr> <tr><td>♦AVB53</td><td>?</td><td></td></tr> <tr><td>♣HV97</td><td></td><td></td></tr> </table>	west			♠65	W	O	♥92	1♦	1X	♦AVB53	?		♣HV97			<p>Met een 5-4 verdeling in twee kleuren open je met de langste kleur. West opent dus met 1♦. Wat biedt west als oost 1♥ of 1♠ antwoordt? Dan biedt west <i>niet</i> 1SA, maar laat hij zijn tweede kleur horen. West biedt 2♣. Dat doet hij trouwens ook als oost 1SA had geboden. West past dan niet, maar toont ook <i>dán</i> zijn 5-4 bezit in ♦/♣. Nee, door 2♣ te bieden weet oost dat zijn partner al ten minste 9 kaarten bezit in ♦/♣. Dat kan van belang zijn om tot het juiste eindcontract te komen.</p>
west																
♠65	W	O														
♥92	1♦	1X														
♦AVB53	?															
♣HV97																

West heeft in dit voorbeeld 'makkelijke kleuren': hij biedt eerst zijn lange kleur en kan vervolgens zonder probleem zijn tweede kleur laten horen. Want als oost zwak is kan deze uit de twee geboden kleuren nog op 2-niveau een keuze maken: hij kan passen met bijvoorbeeld ♠932 ♥AV83 ♦T4 ♣T842 en 2♦ bieden met: ♠9732 ♥AV83 ♦T42 ♣82. Het eindcontract op 2-niveau is, gezien het aantal punten, al hoog zat.

<table> <tr><td>west</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>♠V5</td><td>W</td><td>O</td></tr> <tr><td>♥92</td><td>1♦</td><td>1♠</td></tr> <tr><td>♦AHB95</td><td>?</td><td></td></tr> <tr><td>♣AH97</td><td></td><td></td></tr> </table>	west			♠V5	W	O	♥92	1♦	1♠	♦AHB95	?		♣AH97			<p>Ook hier bezit west een tweekleurenspele: 5-4 in ♦/♣. Maar nu zijn er geen 12 punten (vorige voorbeeld), maar 17! Wat nu? Er zijn weer twee 'makkelijke kleuren': de eerst te bieden kleur (♦) is weer hoger in rang, dan de tweede (♣). Na het 1♠ antwoord kan west op 2-niveau <u>zonder probleem</u> zijn tweede kleur bieden. Maar doet hij dat nu ook? Moet het geen]STOP]3♣ zijn? Het antwoord is: nee! De sprong naar 3-hoogte toont namelijk 18-19 punten en is mancheforcing!</p>
west																
♠V5	W	O														
♥92	1♦	1♠														
♦AHB95	?															
♣AH97																

!! We trekken de conclusie dat in deze situatie het noemen van de tweede kleur op 2-niveau *zonder sprong* op 12 tot maximaal 17 (!) punten wijst. Maar, pas op, die tweede kleur moet in rang dan wel lager zijn dan de openingskleur!

<table> <tr><td>west</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>♠93</td><td>W</td><td>O</td></tr> <tr><td>♥96</td><td>1♣</td><td>1♠</td></tr> <tr><td>♦AVT3</td><td>?</td><td></td></tr> <tr><td>♣HVB73</td><td></td><td></td></tr> </table>	west			♠93	W	O	♥96	1♣	1♠	♦AVT3	?		♣HVB73			<p>De 5-4 verdeling in dit voorbeeld is duidelijk anders dan die in de vorige twee voorbeelden. West (12 punten) opent met 1♣ (langste kleur), oost komt met 1♠ op de proppen en west wil graag zijn tweede, kortere kleur (♦) laten horen. Dat kan, zou je denken: de herbieding van west zou simpelweg 2♦ kunnen zijn. Je zou zeggen dat er ook nu sprake is van 'makkelijke kleuren'. Maar niets is minder waar. Hoe zit dat?</p>
west																
♠93	W	O														
♥96	1♣	1♠														
♦AVT3	?															
♣HVB73																

Stel je voor dat dit de hand van oost is ♠H7642 ♥H83 ♦T4 ♣984 dan weet oost met deze zwakke hand dat er geen manche inzit. Hij moet kiezen tussen de genoemde twee kleuren van west en kan niet anders dan na dat 2♦ bod 3♣ bieden. Met andere woorden: door dat 2♦ bod wordt west gedwongen het 3-niveau te betreden! Samen hebben ze slechts 18 punten en er moeten nu minstens 9 slagen worden versierd om het contract binnen te halen? Je begrijpt het al: dat wordt in de meeste

gevallen een mislukking. Oorzaak is dat vermaledijde 2♦ bod! West moest zo nodig zijn tweede kleur tonen! Wat is hier het verschil tussen dit voorbeeld en de eerste twee? Dit: De tweede kleur van west (♦) is hoger in rang dan zijn openingskleur (♣)! Dát is de oorzaak van de ellende! West beschikt weliswaar over een 5-4 tweekleurenspeel, maar er is nu beslist sprake van 'moeilijke kleuren'! De tweede kleur is in de herbieiding niet zonder meer op 2-hoogte te bieden, omdat het eindbod onverhoopt op 3-niveau kan uitkomen, terwijl het gezamenlijk aantal punten (west + oost) daarvoor ontoereikend is. Logischerwijze zou de eis moeten zijn dat west méér punten dan 12, 13, 14 of 15 moet hebben om op 2-hoogte zijn tweede kleur te bieden.

De algemene afspraak is dat de hand van west 16-19 punten moet tellen, wil dat 2♦ bod verantwoord zijn. Immers, in dat geval zijn er samen minstens 16 + 6 = 22 punten en dat aantal moet bij een kleurenfit in de eerst geboden kleur (♣) voldoende zijn om een contract op 3-niveau te spelen.

B. We hebben een hand met 5-4 verdeling, 12-19 punten en 'moeilijke kleuren'.

Het laatste voorbeeld toont het bieden van een kleur op 2-niveau (2♦) die hoger in rang is dan de kleur van het openingsbod: eerst 1♣ en, na het bod op 1-niveau van partner, zonder sprong 2♦. Gebruikelijker is het omgekeerde: eerst het ruitenbod op 1-hoogte en, na het bod (1X) van partner, 2♣. Als je dus eerst 1♣ biedt en daarna op 2-hoogte 2♦, worden de twee kleuren als het ware omgekeerd geboden. We gebruiken hiervoor de Engelstalige term 'reverse'.

Hier volgen nog enkele voorbeelden van dit soort *reverse* biedingen:

1.		2.		3.		4.		Steeds is de tweede kleur van west op 2-hoogte hoger in rang dan de eerst geboden kleur.
W	O	W	O	W	O	W	O	
1♣	1♠	1♣	1SA	1♦	1♠	1♥	1SA	
2♥		2♠		2♥		2♠		

Er is nog iets opmerkelijks. Als west zijn tweede kleur op 2-niveau biedt (16-19 pnt), biedt hij een kleur die zijn oost bij zijn bieden heeft overgeslagen. Dat geldt zoals je ziet voor alle 4 biedverlopen. We komen nu tot de kenmerken van *reverse* bieden:

1. De hand bevat twee lange kleuren die niet even lang zijn (meestal 5-4);
2. De tweede kleur wordt op 2-niveau geboden en is in rang hoger dan die van de openingskleur;
3. Het tweede bod betreft een kleur die door partner is overgeslagen;
4. Het tweede bod kan (een zwakke) partner eventueel forceren om op 3-niveau het eindcontract in een kleur te bepalen.
5. De hand telt 16-19 punten;

west	oost	W	O
♠6	♠AV43		
♥AVBT	♥753	1♣	1♠
♦A93	♦HT6	2♥	3SA
♣HVB97	♣842		pas
West biedt reverse; oost herkent het 5-4 patroon én weet dat west 16-19 punten heeft; alle kleuren zijn gedekt; voldoende voor 3SA, want 16 + 9 = 25.			

west	oost	W	O
♠652	♠AV43		
♥AVBT	♥753	1♣	1♠
♦2	♦HT6	2♣	pas
♣HV973	♣842		pas
West mag met 12 punten niet reverse bieden: 2♥ komt niet in aanmerking; ook 1SA niet, o.a. vanwege de singleton ♦; het wordt 2♣ (5-kaart)! Oost past.			

Nog een belangrijk punt: biedt een speler *reverse* dan betekent dat '*forcing voor een ronde*': partner mag op het tweede bod *niet* passen!

In de volgende aflevering(en) lees je er nog veel meer over!

Arijan Porsius